

karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

XEBAT

ji bo rizgariya Kurdistan

kurdistan - Eylûl - 1980

özel
, sayı -

ek : 4

3.-DM

www.arsivakurdi.org

Türkiye ve Kürdistan 12 Eylül 1980 günü K.Evren'in başkanlığında bir askeri darbeye sahne oldu.

Bu askeri darbe,K.Evren ve yandaşlarının belirttiği gibi "Demokrasiyi yaşatma" (?) hareketimidir? Yoksa faşist bir diktatörlüğe yönelik midir?

Konuya bu aşamada bir açıklık getirebilmek için,dünyanın,Orta-Doğu'nun,Türkiye ve Kürdistan'ın içinde buldukları şartları değerlendiren öylece tahlil etmek gerekir.

DÜNYADA DURUM

Dünyanın içinde bulunduğu bugünkü süreç emperyalizmin gerilediği, sosyalist sistem,ulusal kurtuluş hareketleri ve uluslararası işçi sınıfının teşkil ettiği üç devrimci bileşen gücün,hergün yeni yeni mevziler kazandığı,emperyalizme,sömürgeciliğe(Klasik ve yeni sömürgeciliğe) ve faşizme karşı ileri mevziler elde ettiği bir süreçtir.

Emperyalizm dünyanın her tarafında şamar üstüne şamar yemekte ve her yediği şamarla sarsılmaktadır.Bu sarsıntı emperyalizmi içinden çıkılması zor yeni bunalımlara itmektedir.İşte bu bunalımdır ki emperyalizmi saldırganlaştırmaktadır.

Saldırganlaşan emperyalizm(Başta ABD olmak üzere) kaybettiği alanları elde etmek,eldekilerini korumak ve yeni yeni mevzilere sızmak için her yolu denemekten geri kalmamaktadır.Ancak tüm oyunlarına ve çirkef manevralarına rağmen gerilemekte,mevzilerini peşpeşe keybetmekten başka hiç bir şey yapamamaktadır.

ORTA-DOĞU'DA DURUM

Dünyanın birçok bölgelerinde o bölgelerin kahraman halkları tarafından kovulan ABD ve diğer emperyalist güçler,(Özellikle Çinindi ve Afrika'daki yenilgiden sonra) tüm güçleri ile Orta-Doğu'ya yönelmiş bulunuyorlar.Orta-Doğu'nun dünyanın diğer bölgelerinden bir takım ayrıcalıkları vardı.Bu onlar(emperyalistler) için çok önemli idi.

Herşeyden önce Orta-Doğu yer altı ve yerüstü kaynakları bakımından çok zengin idi ve bu zenginlik emperyalistlerin can damarına hitap ediyordu.Ayrıca Orta-Doğu bol hammadde kaynağına,tüketim malların satışına,bol ve ucuz işgücüne sahipti.Bütün bunların yanısıra Orta-Doğu Sovyetlere komşu idi ve Sovyetlerin nüfuz alanı olabilirdi.

İşte saydığımız bu ve buna benzer nedenler,ABD ve diğer emperyalistlerin Orta-Doğu'ya daha fazla eğilmelerine,Orta-Doğu'yu ne olursa olsun elde tutmak için serüvenlere girmesine neden olmuştur.(Bilindiği gibi emperyalizm kârdan başka hiçbir şey düşünmez.Kâr için

de sömürü gerekmektedir.Ve sömürü için de halkların köleleştirilmesi esastır.Demek ki emperyalizm halkları köleleştirmekten başka hiçbir amaca hizmet etmemektedir.)

ABD ve diğer emperyalist güçler Orta-Doğu'daki alanlarını koruyabilmek için hiçbir fedakarlıktan çekinmediler.Faşist Şah diktatörlüğünü,İsrail siyonistlerini,işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisini ve gerici arap yönetimlerini her halükarda desteklediler.ABD ve diğer emperyalist güçler mevcut gerici ve faşist iktidarları korumakla,onları desteklemekle yetinmediler.Onlar(emperyalistler) kendilerine bağlı olmayan veya tümüyle denetimleri altında olmayan iktidarlara karşı da zaman zaman komplolar düzenlediler.Orta-Doğu'da ulusal ve sınıfsal kurtuluş hareketlere karşı (Özellikle Filistin ve Kürdistan kurtuluş hareketlerine karşı) da en amansızca saldırdılar,imhaya yöndiler.Bugün de aynı tavırları daha şiddetli bir şekilde devam etmektedir.Ancak ABD ve diğer tüm emperyalist güçlerin gerici ve faşist işbirlikçi uşaklarının her türlü çirkef oyunlarına rağmen halkların direnişi durmaksızın yükseldi ve emperyalist kalenin duvarlarında onarılması çok güç yaralar açtı.

Iran'da faşist Şah diktatörlüğünün yıkılışı emperyalistlere,özellikle ABD'ye,büyük bir darbe olmuştu.Faşist Şah diktatörlüğünün yıkılışını takiben Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a askeri müdahalesi de genel olarak değerlendirildiğinde ABD ve diğer emperyalistlere yine aynı şekilde indirilmiş bir darbedir.

TÜRKİYE'DE DURUM

1.Emperyalist paylaşım savaşına Alman emperyalistlerin denetiminde katılan Osmanlılar yenildiler.Osmanlı ve Osmanlı sömürgecilerinin işgalindeki topraklar emperyalistlerce işgal edildi.

Bu emperyalist işgale karşı Türk ticari burjuvazisinin önderliğinde başlatılan ulusal direniş hareketi Lozan konferansında noktalandı.Lozan konferansı esas olarak bir emperyalist anlaşmaydı.Bu anlaşma Kürdistan'ı dört parçaya bölmüş ve herbir parçası ayrı bir emperyalist ve sömürgeci gücün denetimine bırakılmıştır.

Lozan emperyalist anlaşmasından sonra kurulan TC devleti,Osmanlı devleti gibi,feodal bir devlet değildi artık.TC siyasi yönde bağımsız ulusal devlet olarak varlığını kurtarmıştı.Ve yeni kurulan TC her ne kadar emperyalist işgale karşı direnerek kurulmuş ve siyasi bağımsızlığı var idi ise,ekonomik olarak o (gerek Osmanlılar döneminde gerekse TC döneminde) emperyalistlere bağımlılıktan kendini kurtaramadı.Ulusal kurtuluş savaşına önderlik eden Türk ticaret burjuvazisi TC kurulduktan sonra(özellikle İzmir iktisad kongresin-

den sonra) biçimsel anti emperyalist niteliğini kaybederek kompradörleşme sürecine girmiştir. Bu kompradör burjuvazi emperyalistlere uşaklık edebilmek için tüm enerjisini sarfetmekten geri kalmadı.

TC, kurulduktan ve kompradör burjuvazi iktidarını sağlamlaştırdıktan sonra gerek Türkiye işçi sınıfına karşı, gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerine karşı imha hareketine yöneldi.

Özellikle Kürdistan ulusal güçlerine karşı kazandığı her mevziden sonra Kürdistan'daki işbirlikçi feodal ve cılız da olsa varolan işbirlikçi ticaret burjuvazisi ile uzlaşmaya, onları ayakta tutmaya, onlar vasıtasıyla Kürdistan'ı daha rahat denetim altında tutmaya yöneldi. Bu durum aynı zamanda emperyalist güçlerden soyut olarak da gerçekleştirilmiyor, aynı zamanda onların izniyle yapılıyordu. Yani Kürdistan'da gerici kemalist diktatörlükle uzlaşmayan onun diktatörlüğüne karşı gerek ulusal nitelikte ve gerekse nüfuz alanlarını korumaya yönelik olarak direnenlere karşı amansızca saldırılar oldu ve onları imhaya yöneldi. Ancak onlara (kemalistlere) uşaklık yapanlar her dönemde ödüllendirildi. Varlıklarına dokunulmadı. Gittikçe palazlanmalarına ve egemen olmalarına olanak tanıdı. Gerici Türk burjuva diktatörlüğünün Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerine karşı yönettiği bu baskılar 2. emperyalist savaştan sonra da yeni boyutlarda devam etti.

2. emperyalist savaştan sonra dünya gericiliğinin jandarmalığını üstlenen ABD, Orta-Doğu'ya ve Türkiye'ye özel önem verdi.

2. emperyalist savaştan sonra Türkiye'de kapitalist ilişkiler dozunu biraz daha arttırarak yoğunluk kazanıyordu. ABD'ye bağımlılık da o denli artıyordu. Çok partili sisteme geçiş ve 1950'lerde DP'nin iktidara gelişi ABD'nin Türkiye'deki egemenliğinin ilk adımı oluyordu.

Halk kitlelerini büyük bir yoksulluğa iten DP iktidarı Türkiye'de gittikçe büyüyen ve tekelleşmeye aday büyük burjuvazi ve büyük toprak ağalığına hizmet ediyordu. DP'nin izlediği ekonomik politika halk kitleleri (başta Türkiye işçi sınıfı olmak üzere geniş halk yığınları ve Kürdistan kurtuluş güçleri) tarafından tepkiyle karşılanıyor ve yer yer direnişler gözleniyordu.

Amerika emperyalistlerinin uşaklığını yapan ve işbirlikçi (kompradör) Büyük burjuvazinin temsilcisi DP iktidarı tarafından her hareket en acımasız bir şekilde bastırılıyordu. Ayrıca DP döneminde gerek liberal burjuvazi ve gerek orta burjuvazi de hoşnut değildi.

Nitekim 27 Mayıs 1960 tarihinde liberal burjuvazi ve orta burjuvazinin, geniş halk yığınlarının da desteğini alarak iktidarı ele geçirmesi, liberal burjuvazi ile işbirlikçi büyük burjuvazinin dönemindeki çelişkilerinin bir ürünüdür. Ancak liberal burjuvazi askeri

darbeyle elde ettiği iktidarı koruyamadı,ki korumasına ve tümüyle egemen olmasına zaten olanak yoktu.Çünkü liberal burjuvazi Avrupa'daki emperyalist güçlerin desteğine dayanmaya çalışıyordu.Avrupa'da bulunan emperyalist güçler ise ABD karşısında zaten varlık göstermiyor.Hatta bir ölçüde onun denetimi altında idiler.

1960 darbesinden sonra oluşturulan ve nisbeten demokratik içerikli olan 1961 Anayasası pratikte pek uygulanamadı.ABD'ye bağlı işbirlikçi büyük burjuvazi kendi örgütsel yapısını dahada sağlamlaştırmaya önem verdi.Ve AP'sini oluşturdu.

AP,daha ilk günden DP'nin devamı olduğunu söylemekten geri kalmıyor ve mutlak iktidar olmayı istiyordu.1965 yılında iktidara oturan AP,ABD ile olan ilişkilerini gittikçe büyük bir hızla geliştirdi.ABD'nin egemenliğini pekiştirmesinde aslı görevini üstlendi.

Komprador nitelikli Türk büyük burjuvazisi DP iktidarının sağladığı olanakları çok iyi değerlendirerek ve emperyalist efendilerinin desteğiyle gittikçe palazlandı ve 1946 yıllarından itibaren başlayan ve 1960 lardan sonra adım adım hızla tekelleşmeye doğru yol aldı.Türk tekelci burjuvazisi hiç bir zaman kendi iç dinamizmi ile ve rekabetçi kapitalizmi yaşayarak kapitalizme doğru yol almadı.Yukarıda belirttiğimiz gibi Türk tekelci burjuvazisi dış dinamiklerin bir ürünüdür ve işbirlikçi karakterdedir.

ABD'ye bağlı Türk tekelci burjuvazisinin temsilcisi ve onun siyasal plandaki örgütü olan AP iktidar olduğu dönemde tekelci burjuvazinin çıkarlarını en iyi şekilde koruyabilmek için sürekli olarak halk kitlelerine,Türkiye işçi sınıfına ve Kürdistan kurtuluş güçlerine karşı amansız bir şekilde saldırıdan kaçınmadı.AP vasıtasıyla işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisi halk kitlelerine karşı saldırganlaştı,diger taraftan faşist MHP'nin örgütlenmesi için olanaklar yarattı.Yaratılan olanaklardan faydalanan MHP,tekelci burjuvazinin en gerici kesimini iktidara getirmek ve faşist bir diktatörlüğü tesis etmek için her türlü çabanın azamısını sarf etti.

Türkiye'de tekelci burjuvazi yalnızca AP'de örgütlenmedi.ABD'ye bağlı olan ve feodal kurumların (Kürdistan'da) ayakta kalmasında ısrarlı olan kesim AP'den nispetende liberal olan ve uygun bir ortamda feodal yapının (Kürdistan'da) çözülmesinden yana olan ve AET ile ilişkilere öncelik tanıyan kesim CHP de,çözümü faşist bir diktatörlükte gören tüm orta burjuvazinin tasfiyesinden yana hatta diğer tekellerinde etkisiz hale getirmeye çalışan ve ABD'ye bağlı olan tekelci burjuvazide MHP'de yerini bulmuş ve örgütlenmiştir.Dinsel kılıfla ortaya çıkan ve orta burjuvazinin çıkarlarını daha faz-

la kollayan MSP ise, tekelci burjuvazinin bu çeşitli kanatları arasındaki iktidar kavgasından yararlanarak esas olarak varlığını belli bir dönem koruyabilmiştir.

Tekelci burjuvazinin değişik kanatları arasındaki mücadele Türkiye gibi emperyalizmin denetimi altında bulunan devletlerde, değişik emperyalist güçlere bağlı olan kesimler arasında daha şiddetlidir. Ve her kesim kendisinin iktidar olmasını ister. Ancak bugünkü ortamda en güçlü emperyalist olma vasfını ABD koruduğuna göre, hiç kuşku yok ki ona bağlı olan kesim egemen olacaktır. Demek ki herhangi bir ülkede tekeller arası (emperyalizme bağımlı olan) çelişkilerin yoğunlaşması ve darbelere kadar varması emperyalizmden soyut değildir.

Emperyalizm eğer ülkede işçi sınıfının ve geniş emekçi yığınlarının mücadelesini veya çok uluslu ülkelerde ezilen, sömürge yada bağımlı ulusun mücadelesi iktidardaki temsilcisi tarafından engellenmiyor veya denetlenmiyorsa, o iktidarı bir darbe ile devirir ve yeni bir iktidarla (kendisini barış ve demokrasi havarisi gösterecek) ortaya çıkar. Eğer yeni iktidar da çözüm getirmezse tümüyle faşist bir diktatörlüğü gündemleştirir. Bu da yetmese kendisi müdahaleyi göze alacaktır. Tarihte ve günümüzde bunun sonsuz örnekleri vardır.

İşte 12 Mart 1970 tarihine gelindiğinde AP iktidarının baskılarına karşı gelişen halk muhalefetini bastırmak, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş güçlerini etkisiz hale getirmek ve Türkiye işçi sınıfının gelişmiş potansiyelini dağıtmak için ABD destekli militarist Türk ordusu tekelci burjuvaziye olan uşaklık görevini yerine getirerek bir muhtıra ile iktidarı ele geçirmiş, yıpranmış ve nisbeten teşhir olmuş Demireli tasfiye ederek henüz teşhir olmamış uşaklara iktidarı teslim etmiştir. 12 Mart muhtırası tekelci burjuvazinin en gerici kesiminin diktatörlüğünü getirmiştir. 12 Mart Türkiye'de faşizmi kurumlaştırmaya çalışan bir diktatörlüğün ilk adımıdır. Ancak 12 Mart faşist diktatörlüğü Türkiye'de faşizmi kurumlaştırmadan, faşist bir devlet yaratmadan göçüp gitmiştir. Ne var ki, 12 Mart Türkiye'de tek elci burjuvazinin büyük ölçüde egemenliğini de beraberinde getirmiştir. 12 Mart faşist diktatörlüğü Türkiye'de faşizmi neden kurumlaştıramadı? Ya da 12 Mart neden faşist bir devlete geçişi sağlamadı?

12 Mart faşizminden sonra Türkiye'de sol önemli ölçüde darbeler yemesine rağmen varlığını koruyabilmiş, zaman zaman direnişlerini sürdürebilmiştir. Türkiye işçi sınıfını tümüyle susturamamış, işçi sınıfının tavrı faşist diktatörlüğü ürkütmüş, geri adım atmasına önemli bir etken olmuştur. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş güçlerinin halk

kitleleri arasındaki çabaları yoğunlaştırarak devam etmiş, işbirlikçi tekelci burjuvaziyi telaşlandırmaya dolayısıyla geri adım atmasında etkileyici bir faktör olmuştur. Faşist bir diktatörlüğe karşı olan tekelci burjuvazinin reformist kanadının gösterdiği tepki ve tekel dışı kalmış burjuvazinin hoşnutsuzluğu ABD ve AET ülkelerinin faşizmden bir adım geri atması yönündeki tavrı 12 Mart faşist diktatörlüğünü tümüyle Türkiye'de faşizmi kurumlaştırmadan gitmesine neden olan etkenlerden biri olmuştur.

İşte yukarıda saydığımız tüm etkenlerden dolayı 12 Mart faşistleri faşizmi kurumlaştırmadan iktidardan uzaklaşmışlardır. 12 Mart faşistlerinin iktidardan uzaklaşmalarını müteakiben iktidar tekelci liberal burjuvazi ile ABD yanlısı tekelci burjuvazi arasında sürekli el değiştirdi.

Gerek faşist MHP ve gerekse gerici MSP bu dönemde iktidara alternatif olamamakla birlikte iktidarın oluşmasında önemli bir yere sahip oldular. Her ikisi de iktidar kavgasında anahtar rolüne geldiler. Tekelci burjuvaziden, özellikle MSP, çeşitli tavizler koparmayı başarmıştır. MHP ise elindeki olanakları oldukça iyi değerlendirdi ve hergün yeni yeni mevziler elde etti. Öyle ki her alanda örgütlenmeye gittiği faşist örgütlenmenin gereği olarak askeri kanada özel önem verdi ve devletin geniş olanaklarını da kullanarak sürekli devrimci demokrat ve sosyalistlere en acımasız bir biçimde saldırılarına hız kazandırdı. Yarattığı terör ortamıyla halk kitleleri arasında korku salan MHP giremediği alanlara devlet terörü ile girdi.

12 Mart faşistlerinin iktidarından sonra özellikle 1973 seçimlerini müteakip yaratılan ortamdan yararlanan devrimciler büyük bir hızla kısa sürede büyük bir potansiyele sahip oldular. Ancak işçi sınıfını örgütleyecek bir düzeye ulaşamadılar. Çeşitli siyasi guruplar halinde ve büyük ölçüde küçük burjuvanın içinde kaldı. Bu da kuşkusuz çeşitli provakasyonlara açık bir ortam hazırlıyordu. Bu zaaf, işbirlikçi tekelci burjuvazi tarafından oldukça iyi değerlendirildi.

Türkiye'deki siyasi hareketlerin durumu Kürdistan'da da yaşandı. Kürdistan işçi sınıfı örgütlenemedi. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine önderlik edecek ideolojik politik ve örgütsel güç yaratılamadı. Ve gerek Türkiye'de ve gerekse Kürdistan'da siyasi hareketler arası çatışmalar sürekli devam etti. Kuşkusuz bu çatışmaları yaratan ve sürekli işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin uşaklığını yapan ajan provakatörlerdir.

Türkiye ve Kürdistan'da sol siyasi hareketlerin bölünmüşlüğüne, zaman zaman aralarında çatışmalarına ve çeşitli provakasyonlara açık olmalarına rağmen önemli bir güç oluşturmaktan ve ilerici mevziler

elde etmekte geri kalmadılar.Halk için umudun ancak devrim olabileceğini önemli ölçüde kavradılar.

Gerek Türkiye'de gerekse Kürdistan'da zaman zaman sömürgeci işbirlikçi Türk tekelci burjuvazinin baskılarına karşı halk kitlelerine parça parça da olsa önderlik ettiler.

Solun Türkiye'de ve Kürdistan'da halk kitleleri arasında ve işçi sınıfının örgütlenmesinde elde ettiği mevzileri esas olarak işbirlikçi Türk tekelci burjuvazinin uyguladığı ve her gün emekçi halk kitlelerini biraz daha yoksullaştıran ekonomik politikası ile devlet terörünün halk kitleleri üzerindeki barbarca baskılarına karşı olarak gelişti.

1977 yılında iktidara gelen CHP,halk kitlelerine vaat ettiği hiç bir şeyi yerine getirmedi.Faşist MHP'nin kahraman Maraş katliamına sessiz kalan CHP iktidarı MHP'nin yapmak istediğini kendisi yaptı.Türkiye'nin dört,Kürdistan'ın da 16 iline sıkıyönetimi getirerek halklarımızı biraz daha ezdi.

CHP,Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan kurtuluş güçlerine karşı gösterdiği sert tepki,esas olarak onun işbirlikçi tekelci burjuvazinin temsilcisi vasfından ve gerici niteliğinden kaynaklanmaktadır. Ve yine 1974 yılında Kıbrıs'ı işgal ettiren CHP dir.

CHP'nin faşist bir parti olmayışı onu kurtaramaz,CHP'nin tüm yönleri ile değerlendirilip teşhir edilmesi esas olarak gerekmektedir.

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin temsilcisi(reformist-kemalist) olan CHP,emperyalistlerin isteği doğrultusunda hareket ederek uyguladığı ekonomik politika,hergün yeni zamlar yeni devalüasyonlar emekçi halk yığınlarının yoksullaşmasına,dolayısıyla gerek Türkiye'de gerekse Kürdistan'da sert tepkilere neden oldu.

Hergün Türkiye ve Kürdistan'da onlarca yurtseverin katledilmesine seyirci kalan ve sıkıyönetim cellatlarının işkencehanelerindeki uygulamaları onaylayan CHP,iktidarı gerici ve faşist güçlere terk ederek Türkiye ve Kürdistan'da var olan baskılara bir yenisinin eklenmesine neden oldu.

Kuşkusuz CHP'nin iktidarı MHP ve MSP destekli AP azınlık iktidarına terk edilmesine neden yalnızca Türkiye ve Kürdistan'daki gelişen ulusal ve sosyal muhalefet değildir.

İşbirlikçi Türk tekelci burjuvazisininin değişik kanatları arasındaki çelişik durumu da buna etken olmuştur.Gerici ve faşist koruyucusu AP azınlık hükümeti iktidara gelir gelmez devrimci,demokrat ve sosyalistlere yönelik yeni bir imha hareketine yöneldi.

Faşist MHP'ye bağlı köpekleri halk kitlelerine saldırttığı gibi

devletin resmi kolluk kuvvetlerini daha hızlı bir şekilde harekete geçirtti.

Yüzde yüz,kimi mallara yüzde üçyüz ve hatta yüzde sekizyüze varan zamlarla halk kitlelerinin ellerindekini de bir çırpıda aldı. Orta burjuvaziyi iflas ettirecek duruma getirdi.Emperyalist efendilerinin emirlerine uyarak Türkiye işçi sınıfına ve Kürdistan kurtuluş güçlerine yeni baskılar ve gelişen muhalefeti bastırmak yeni oyunlar tezgahlamaya yöneldi.Günde ortalama yirmiyi aşkın (resmi makamlar yirmi diyor) ancak gayrı resmi makamlara göre ortalama 30-40 civarında yurtsever,devrimci demokrat ve sosyalistlerin kanı aktı.

Ancak tüm bu baskılara ve uygulanan emperyalist patentli oyunlara,halk kitlelerini yoksullaştıran ekonomik politikaya rağmen,gerek Türkiye işçi sınıfının ve gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerinin mücadelesini durdurmaya,işbirlikçi tekелci burjuvazinin girdiği siyasi ve ekonomik bunalımdan kurtulmasına yetmedi.

Yoksul halk kitleleri Türkiye işçi sınıfının yiğit militanları devrimci önderler ve Kürdistan kurtuluş güçlerinin kahraman savaşkan öncüleri her türlü barbarlığa,katliama ve emperyalist oyunlara karşı yılmadan direndi.

Gerici ve faşist destekli AP azınlık iktidarı tüm baskılarına tüm oyun ve emperyalist direktiflere rağmen siyasi ekonomik ve sosyal bunalımdan kendini,daha doğrusu tekелci burjuvaziyi kurtaramadı.

Elbette ki AP azınlık iktidarını bunalıma(siyasi-ekonomik) sokan etken yalnızca Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş güçlerinin devrimci muhalefeti değildir.Yukarıda belirttiğimiz gibi tekелci burjuvazinin çeşitli kanatları arasındaki(çeşitli emperyalist güçlere bağlı olan) çelişkiler ve tekелci burjuvazinin temsilcisi rolündeki ve her an AP azınlık iktidarını düşürebilecek ve tekелci burjuvazi için ayakbağı olmuş MSP'nin varlığı da önemli bir etken olarak durmaktadır.

Ayrıca tekелci burjuvazinin çeşitli kanatlarını teşkil eden siyasi örgüt liderleri halk kitleleri içerisinde belirli oranda teşhir edilmişlerdi.Türkiye'de tekелci burjuvazinin çıkarlarını koruyacak,emperyalist sömürünün devamını sağlayacak,tekел dışı kalmış ama cılızda olsa belli bir güce sahip olup zaman zaman anahtar olabilecek muhalefeti tasfiye edecek,Türkiye işçi sınıfının ve Kürdistan Kurtuluş güçlerinin önderlik ettiği ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini imha edebilecek yeni ve teşhir olmamış bir iktidara ihtiyaç vardı.

Bunuda ancak halk arasında yeterince teşhir olmamış türk ordusu yapabilirdi.Gerçi sıkıyönetim orduyu büyük ölçüde yıpratmıştı ancak,

iktidarın ve faşist MHP'nin yarattığı terör orduyu halk kitlelerinin belli kesimleri arasında bir umut olarak daha gösteriyordu.

İşte emperyalizm(ABD emperyalizmi),son çare olarak Türkiye'de böyle bir yolla(bir umut olarak) kurtulması gerektiğine olan inancını Kenan Evren'in önderliğinde gerçekleştiği 12 Eylül darbesi ile göstermiştir.

12 EYLÜL 1980 ASKERİ DARBENİN SINIFSAK NİTELİĞİ NEDİR ?

Askeri darbenin sınıfsal niteliğine değinmeden evvel devlet ve ordunun ne olduğunu ve kısaca kime hizmet ettiğini görelim.

Bilindiği gibi devlet,sınıfların ortaya çıkmasıyla ve sınıf mücadelesinin keskinleşmesiyle(köleci toplumda) var olmuştur ve sınıfların yok olmasıyla da varlığı ortadan kalkacaktır.Devlet tarihin her döneminde hakim sınıfların elinde bir baskı aracı olmuştur.Yani devlet,köleci,feodal ve kapitalist toplumda köle sahiplerine,feodal beylere ve burjuvaziye,sosyalist toplumda ise işçi sınıfına hizmet etmektedir.Kısaca devletin ne anlama geldiğini ve kime hizmet ettiğini böylece gördükten sonra,ordunun ne anlama geldiği ve hangi sınıfın çıkarlarını korumaya hizmet ettiğine bakalım.

Egemen sınıfların örgütlenmesinin baskı aracı devlet,olduğu gibi egemen sınıfların tüm çıkarlarını ve devletin varlığının idamesi için silahlı baskı gücüne de ihtiyaç vardır.İşte egemen sınıfların tüm çıkarlarını korumak,ona bekçilik yapmak ve egemen sınıfların dışındaki sınıf ve tabakalar üzerinde baskı uygulamayı esas görev bilen örgütlenmiş silahlı güç ordudur.Şimdi devlet ve ordunun ne olduğunu kısaca kime hizmet ettiğini gördükten sonra,Türkiye devlete ve ordusunun sınıfsal niteliğine dönelim.

Türkiye emperyalizme yarı-bağımlı kapitalist bir devlettir.Türkiye'de bugün egemen olan sınıf tekelci burjuvazidir.Türkiye devleti de tekelci burjuvazinin baskı aracıdır.Ve ona hizmet etmektedir.Tekelci burjuvazinin baskı aracı olan devletin varlığını korumak ve tekelci burjuvazinin çıkarlarını savunup ona hizmet etmek görevi de Türk ordusuna verilmiştir.Her ne kadar ordu kendi başına bir sınıf değilse de yukarıda belirttiğimiz gibi belli bir sınıfın çıkarlarını korumakla yükümlüdür.Bu sınıf Türkiye'de anlatmaya çalıştığımız gibi tekelci burjuvazidir.

Türk ordusunun Türkiye tekelci burjuvazisinin hizmetinde ve onun çıkarlarını korumak için varolduğunu belirttikten sonra onun(Türk ordusunun) Türk tekelci burjuvazisi ve Türk devletiyle birlikte emperyalizmden soyut olarak ele alamayız.O(ordu),aynı zamanda emperyalistlerin de vurucu gücü olarak örgütlenmiştir.Emperyalist güç o-

lan Nato'nun dünya halkları üzerindeki baskı ve saldırılarının yanında, dünya halklarının karşısında nasıl saldırgan olduğunu bilmemiz gerekecektir.

Türk ordusunun günümüzde tekelci burjuvazinin ve emperyalist saldırganların çıkarlarını koruduğunu belirttik.Şimdi 12 Eylül 1980 askeri darbesine dönelim.

Türk işbirlikçi tekelci burjuvazisi Türkiye ve Kürdistan'da gelişen ulusal ve sınıfsal muhalefeti bastırmak,girdiği siyasi ve ekonomik bunalımdan kurtulmak ve emperyalist efendisini tatmin edip onların sömürüsünün devamını sağlamak için emperyalist efendilerinden aldığı destekle Türk ordusunu harekete geçirip iktidarı daha önce teşhir olmuş Demirel ve Türkeş'ten geri almıştır.

Bugün darbe yapıp iktidarı zorla gaspeden Kenan Evren önderliğindeki ordu,Türkiye tekelci burjuvazisinin en gerici kesiminin çıkarlarını korumak için hareket etmektedir.

Hernekadar MGK yayınladığı bildirimlerle ve düzenlediği basın toplantısıyla "Demokrasiyi kurtarmak için harekete geçtik" deyip, kendilerini sınıflar üstü bir olgu ve sınıflar arası dengeyi sağlamayı hedeflemiş gibi göstermeye çalışıyorsa da bu esas olarak gerek Türkiye ve Kürdistan'da ve gerekse dünya kamu oyu önünde çirkefliklerini gizlemeye ve zaman kazanmaya yöneliktir.Fakat gerçekte ise Türk ordusu ne sınıflar arası dengeyi korumaya ve ne de sınıflar üstüdür.O tamamen işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin en gerici kesiminin çıkarlarından başka hiç bir amaca hizmet etmemektedir.Ve görülen odur ki faşist bir diktatörlüğün Türkiye'de hakim kılınması ve faşist bir devlete geçişin hazırlığıdır yapılan...

12 EYLÜL ASKERİ DARBESİ FAŞİST BİR DARBEMİDİR ?

12 Eylül askeri darbesi ne işçilere,ne köylülere ve ne de tüm ezilenlere hizmet etmektedir.Keza ne de burjuva demokrasisini tesise yöneliktir.12 Eylül askeri darbesi tüm yalan ve demogjisine rağmen, yukarda da belirttiğimiz gibi işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisine hizmet etmektedir.Bize göre 12 Eylül 1980 askeri darbesi Türkiye'de tekeli dışı kalmış burjuvaziye tasfiye edip tekelci burjuvazinin mutlak egemenliğini sağlayacak,emperyalizme bağımlılığı daha da arttıracaktır.Bu darbe emperyalist(ABD) patenlidir ve emperyalizmin özellikle Orta-Doğu'daki egemenliğini teşhise yöneliktir.

12 Eylül askeri darbesinin niteliğini pratikteki uygulamalarında da görmemiz mümkün.

Darbeyi gerçekleştiren K.Evren ve yandaşları,darbeyi gerçekleştirip iktidarı gasp ettikten sonra Türkiye'nin ilerici sendikal ör-

gütü olan DİSK'i kapattı ve tüm yöneticilerini tutuklattı. Tutuklayamadıkları hakkında da giyabi tutuklama kararı almışlardır.

Tüm yurtsever ilerici devrimci demokrat ve sosyalistlere karşı en acımasızca saldırılar düzenliyen askeri diktatörlük, Türkiye'de kısıtlı da olsa varlıklarını sürdürmeye çalışan sosyalist partileri (legal) kapattı ve (ilerici demokrat yayınların faaliyetlerine son verip yöneticilerini ya tutuklattı ya da haklarında giyabi tutuklama kararı aldı). Hatta Türk-İş bünyesinde sosyal demokrat nitelikli sendikaların tümünü dahi kapatmaktan, yöneticilerini tutuklatmaktan geri kalmadı. Tüm Türkiye ölçüsünde onbinleri aşkın ilerici demokrat ve yurtsever insanı adi işkencelerden geçirerek stadlara doldurdu.

Parlamentoyu ve mevcut anayasayı fesh ederek göstermelik olarak Demirel, Türkeş ve Ecevit'i tutuklattı.

MİSK, ve Hergün gazetesini de kapatarak, güya denge sağlamaya çalıştığını ve faşistlere karşı olduğu imajini yaratmaya özen gösterdi.

Hatta, bu durum birçok alanda kuşku yaratan doğmasına da neden oldu. Acaba bu askeri darbe gerçekten burjuva demokrasisini mi getirecektir? Ya da gerçekten bu operasyon Demirel, Türkeş, Ecevit ve benzerlerine yönelik midir? Bizce bunların tüm manevraları gerek Türkiye ve Kürdistan, gerekse dünya ölçüsünde yaptıklarını gizleyebilmek için yapılmıştır ve zaman kazanmaya yöneliktir. Bu askeri darbe Erbakan'ın önderlik ettiği tekel dışı kalmış burjuvaziye karşıdır ve Erbakan'ın yargılanması yönündedir. Darbe Demirel, Türkeş vb. sözcülüğünü yaptığı tekelci (işbirlikçi) burjuvaziye karşı değildir, olamaz da. Bizzat onların desteklemesiyle ayaktaadır.

Ecevit'in temsil ettiği işbirlikçi tekelci burjuvazi ile uzlaşmaya yönelik çabalara girecek olan bu askeri diktatörlük gerektiğinde ona da dayanabilecektir.

Ancak şu hususu da belirtmeden geçemeyeceğiz.

İktidarı gaspetmiş askeri diktatörlük, gerek Türkiye ve Kürdistan gerekse dünya kamu oyu önünde sıkıştığı ve çirkin yüzünün açığa çıktığı bir anda Demirel, Türkeş ve Ecevit'i harcamaktan, hatta onları idam ettirmekten çekinmeyecektir. Çünkü emperyalistler için sömürü esastır. Bu amaca yönelik hizmetlerini aksatan ya da teşir eden kim olursa olsun (kişiler) harcamaktan kurtulamaz.

12 Eylül askeri darbesinin gerçekleşmesini isteyen, direktif veren ve desteklediğini açıklayan ABD, NATO ve yandaş güçleri, bu arada felc olmuş ve bir daha girilmesi çok zor olan ekonominin güçlenmesi için tüm gücünü sarf edecektir.

Ancak, ABD ve diğer emperyalist güçlerin ekonomik yardımları Tür-

kiyenin girdiği siyasi ve ekonomik bunalıma bir çare olacak mıdır? Kısa vadede belki, ama uzun vadede asla. Çünkü emperyalizmin kendisi de kendi bunalımını yaşıyor ve Türkiye'deki siyasi ekonomik ve sosyal bunalımı yaratmaktadır.

Bu yüzden emperyalist güçlerin tüm çabalarına rağmen yenilgileri kaçınılmaz olacaktır. Ve bu yüzden ki işbirlikçi tekelci burjuvazi de emperyalist bunalımın yaşandığı Türkiye'de siyasi-sosyal ve ekonomik çıkmaza çare olarak halk kitlelerini ezme ve bunalımdan kurtulmadığı şartlarda faşist bir diktatörlüğü tesis etmek yoluna gidecektir. Başka gidecek bir yeri yoktur. Tabii ki bu da geniş halk yığınlarının muhalefetini getirecek ve giderek emperyalizmin gerekse işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin sonu olacaktır. Bundan kuş-kumuz yoktur.

KÜRDİSTAN'DA DURUM

1923 Lozan emperyalist paylaşımından sonra 4 parçaya bölünen Kürdistan'ın büyük parçası Türk sömürgecilerinin işgaline terk edildi. Sömürgeci Kemalist burjuvazi Kürdistan'da denetimi sağlayabilmek ve tümüyle egemen olabilmek için dozunu hergün biraz daha arttırarak saldırılarını yoğunlaştırdı. Her direnişi (Koçgiri, Şeyh Sait, Ağrı, Dersim) kanla bastırdı. Sürgünler, katliamlar ve mecburi iskan kanunlarıyla ulusun birliğini tehdide yöneldi. Direnenleri imhaya yönelen Kemalist diktatörlük teslim olanları ödüllendirdi. Ve Kürdistan için yeni tehdit unsurları, Kürdistan'ın içinden yaratarak sistemli bir yozlaşmanın temellerini attı.

İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra tüm Türkiye'de kapitalist ilişkilerin yoğunlaşmasıyla birlikte Kürdistan daha fazla bir tüketim alanı haline getirildi. Daha önce Kürdistan ulusal direniş hareketinin gelişmesi karşısında, karşı devrimci bir güç olarak öne sürülen Kürdistan ticaret burjuvazisi (kompradör) ile feodal beyler çok partili sisteme geçişten sonra hem ulusal kurtuluş hareketine karşı bir karşı-devrimci güç ve hem de sömürgeci burjuvazi için bir oy deposu olarak görev yaptı.

1956 yılında kurulan Bağdat paktı (ilk başlarda SADABAD olan ve sonradan da CENTO olarak ismi değişen askeri pakt) genel olarak Orta Doğu halklarına özel olarak Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine yönelikti.

Gerek 1960 askeri darbesi, gerekse 12 Mart 1970 muhtırası ve gerekse 12 Eylül 1980 askeri darbesinde fazla zararlı çıkan ve barbara baskılara maruz kalan Kürdistan olmuştur. Elbetteki Kürdistan'ın daha fazla baskılara maruz kalması onun Türk işbirlikçi tekelci bur-

juvazisinin bir sömürgeci olmasından ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin gündemde bulunmasındandır.

12 Eylül 1980 askeri darbesi tüm Türkiye şartlarında baskıları beraberinde getirdiği gibi, Kürdistan'da da şiddetli bir şekilde kendisini hissettirdi. Ve bunun daha da saldırganlaşıp devam edeceği kesindir. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra Kürdistan'da gerek DİSK'e bağlı, gerekse Türk-İş'e ve gerekse diğer konfederasyonlara bağlı ve tüm bağımsız sendikaları kapatmış, yöneticileri ya tutuklanmış ya da tutuklanmalarına çalışılmaktadır.

Kürdistan'da tüm ilerici demokrat yurtsever ve sosyalistlere en acımasızca saldırılar devam etmektedir. Bu da yetmediği gibi Kürdistan'ın yirmi iline hergün yapılan barbarca saldırılar sonucu bugüne kadar on bini aşkın yoksul halk kitlesi militarist köpeklerin işkencehanelerinde çile doldurmaktadırlar.

Kürdistan'da kırsal alanlarda Helikopterlerle askerler indiren militarist diktatörlük, yoksul Kürdistan kadınlarını meydanlarda toplayıp en adi, en çirkin ve ahlaksızca muamelelere tabi tutmaktadırlar.

İşte sömürgeci işbirlikçi Türk tekелci burjuvazisinin uşaklığını yapan bugünkü askeri diktatörlük için iyimser konuşmak ve "burjuva demokrasisini tesis edecek" demek saçmalık olmuyor mu? Fakat şu bilinmelidir ki, hiçbir baskı ve kıyım halkların hür iradesi karşısında varlık gösteremez. Mutlak olarak yıkılmaya mahkumdur. Marksizm-leninizmin evrensel gerçeği olan ileriye yönelik tarihin çarkları hiçbir zaman geriye döndürülemezdir. Zulüm edenler zulüm bataklığında boğulacaktır.

ÖZETLİYECEK OLURSAK :

12 Eylül 1980 askeri darbesi işbirlikçi Türk tekелci burjuvazisinin girdiği siyasi ve ekonomik bunalımdan kurtulmak, Türkiye ve Kürdistan'da gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerini bastırarak ve emperyalist sömürünün devamını sağlamak için emperyalistlerin (ABD başta olmak üzere) direktifleriyle gerçekleştirilmiştir. Adım adım faşist diktatörlüğe doğru yol almış bulunan bir darbedir.

12 Eylül 1980 askeri darbesini gerçekleştiren K. Evren ve yandaşları, işbirlikçi Türk tekелci burjuvazisinin en gerici kesiminin çıkarlarını korumaktadır. Onların diktatörlüklerini pekiştirmeye yöneliktir. 12 Eylül askeri darbesi tekел dışı kalmış burjuvazisinin emekçi halk kitleleri ile Türkiye ve Kürdistan'daki tüm ulusal ve sosyal güçleri hedeflemiş bulunmaktadır.

Demirel, Ecevit, Türkeş ve Erbakan'ın tutuklanmaları ile MİSK ve Hergün gazetesinin kapatılması bir aldatmacadır. Diktatörlüğün çirkin

yüzünü gizlemeye ve zaman kazanmaya yöneliktir.

Askeri diktatörlük çeşitli sınıfların çıkarlarını koruduğu imajını yaratarak zaman tasarufunda bulunmuş "Demokrasiyi yaşatmaya geldik" yalan ve demagojisini kullanarak dünya kamuoyunu yanıltmaya gitmiştir. Askeri diktatörlük "Karımızın ve çocuklarımızın haberi bile hareketten yoktur" diyerek emperyalist saldırganları gizlemeye çalışmışsa da bunu başaramamıştır.

Sınıf bilinçli Türkiye proleteryası Türkiye'nin devrimci demokratik güçleri !

İşbirlikçi Türk tekelci burjuvazisi girdiği siyasi ve ekonomik bunalımdan kurtulmak, sömürüsüne devam edebilmek ve emperyalist efendilerinin çıkarlarını koruyabilmek için gerçekleştirdiği bu askeri darbe, başta Türkiye işçi sınıfı ezilen Türkiye halkları ve Kürt ulusuna ve onun kurtuluş güçlerine yöneliktir.

Halkımızın kurtuluşu ve özgürlüğü için Türk tekelci burjuvazisini emperyalizmle birlikte saldırılarına faşizmin her türlü oyun ve entrikalarına karşı direnme gücümüzü muhafaza edelim.

Türkiye proleteryasının sınıfsal iktidarı için Türkiye halklarının özgürlüğü ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkı için enternasyonalist dayanışmamızı güçlendirelim.

Tüm Türkiye ve Kürdistan safında güç ve eylem birlikleri bugün hergünden daha acil olarak önümüzde durmaktadır.

Bugün güç ve eylem birlikleri için ileri !

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKLARI !

Sömürgeci işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisi kendi sınıfsal çıkarı için gerçekleştirdiği bu darbe, esas olarak Türkiye işçi sınıfı Türkiye emekçi halkları ve Kürt ulusuna karşı yapılmış bir darbedir. Bu emperyalist sömürüsünün devamı için işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisinin girdiği siyasi ve ekonomik bunalımdan kurtulmak ve gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan halklarını köleleştirmek için gerçekleştirilmiştir.

Faşist diktatörlüğe doğru adım adım uzanan bu askeri diktatörlüğe karşı Türkiye proleteryası, devrimci demokrat Türkiye kamu oyu ile gücünüzü birleştiriniz. Bilinçli örgütlü bir güç oluşturulmadan halklar arasında ciddi ve güvenli birlikler oluşturulmadan yenilgi heran gündemdedir.

Emperyalizme, faşizme ve askeri diktatörlüğe ve sömürgeci yapının varlığına karşı güç ve eylem birliği gereklidir.

Bu güç ve eylem birliği Kürdistan temelinde gerçekleştiği gibi, Kürdistan temelindeki güç ve eylem birliğinin Türkiye proleteryası,

Türkiye'nin devrimci demokratik güçleriyle de enternasyonalist dayanışması gerekmektedir. İhtiyaç vardır ve bu ertelenemez bir görevdir.

Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz.

TÜRKİYE KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ-

(K.U.K)

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

BOX 273
S-751 05 Uppsala 1
S W E D E N

Postgirokonto
431 60 94-4

